Justis
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Jaarverslag
Landelijk Bureau Bibob
2025

De screeningsautoriteit van Nederland

Voorwoord

In februari 2026 hebben twee leden van de kwaliteitscommissie Bibob, André de Jong en Bas Verkerk, afscheid genomen na een zittingsperiode van acht jaar. Ahmed Marcouch en Bram de Klerck nemen het stokje van hen over. Het Landelijk Bureau Bibob (LBB) is vereerd dat personen uit onder andere de wetenschap, de hogere ambtenarij, het publieke bestuur en de rechtspraak zich zo lang committeren aan het doel om de kwaliteit van onze adviezen te waarborgen en te verbeteren. De kwaliteitscommissie vervult een essentiële rol voor het LBB, bijvoorbeeld door het toetsen van het gebruik van gevoelige informatie uit gesloten bronnen waarover het LBB kan beschikken.

Door middel van de jaarlijkse rapportage van de kwaliteitscommissie aan het ministerie van Justitie en Veiligheid worden de bevindingen van de commissie openbaar gemaakt. Naast de bijdrage aan de kwaliteitsborging draagt de commissie bij aan de waardering van de betrouwbaarheid van het LBB als adviseur. Dat is niet alleen belangrijk voor bestuursorganen die bij het LBB advies aanvragen, maar ook voor informatieleveranciers en ketenpartners. Het LBB past haar beoordelingswijze geregeld aan op basis van de toetsing door de kwaliteitscommissie. In 2025 is de toepassing van de bewijsmaatstaf op verschillende onderdelen van het LBB herzien.

Adviezen van het LBB zijn regelmatig onderdeel van juridische procedures en worden daarmee ook indirect gecontroleerd door de rechtspraak. Uiteraard leidt jurisprudentie waar nodig tot aanpassingen in de wijze van beoordelen. In 2025 zijn, onder meer door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling), enkele opvallende rechterlijke uitspraken gedaan. Sommige van deze uitspraken waren zo concreet en duidelijk dat het LBB de werkwijze per direct heeft aangepast. In hoofdstuk 5 van dit jaarverslag wordt hier verder op ingegaan.

In 2025 heeft het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC) de eerste en tweede tranche van de wet van 1 juli 2020 tot wijziging van de Wet Bibob geëvalueerd. Het rapport laat zien dat de effectiviteit van de Wet Bibob is verbeterd, maar dat er nog kansen zijn om deze verder te versterken. Zo passen de meeste bestuursorganen de Wet Bibob vooral toe bij vergunningen en in mindere mate bij subsidies, vastgoedtransacties en overheidsopdrachten. Ook passen niet alle bestuursorganen de Wet Bibob toe.

Het rapport benoemt kansen voor het LBB, zoals het verbeteren van de doorlooptijden van de diensten en het leveren van meer maatwerk. Begin 2026 bereidt de beleidsverantwoordelijke directie binnen het ministerie van Justitie en Veiligheid een beleidsreactie voor op deze evaluatie. Hoe het LBB bijdraagt aan het benutten van de genoemde kansen in het WODC-rapport, vormt belangrijke input voor de agenda en verdere ontwikkeling van het LBB in 2026 en daarna.

Jennifer Kuipers
Waarnemend afdelingshoofd Landelijk Bureau Bibob

Inhoud

Inleiding 4
- Bibob in het kort 4
- Leeswijzer 5

1 Adviezen 6
- 1.1 Adviezen 7
- 1.2 Ontwikkelingen en verbeteringen in adviezen 9
- 1.3 Evaluatie door bestuursorganen 10

2 Voorlichting 11
- 2.1 Winterschool 12
- 2.2 Cursussen & presentaties 12
- 2.3 Ondersteuning tijdens het Bibob-traject 12
- 2.4 Visie op voorlichting 12
- 2.5 Website 13
- 2.6 Helpdesk 13
- 2.7 Nieuwsbrieven 13

3 Relatiebeheer 14
- 3.1 Werkzaamheden relatiebeheer LBB 15
- 3.2 Het OM en de ‘OM-tip’ 15
- 3.3 Aanpak fraude in de zorg 15

4 Het Bibob-register 16
- 4.1 Informatieverzoeken en gebruikersaccounts 17
- 4.2 Gevaarsconclusies en meldingen terugtrekkingen 17
- 4.3 Doorlooptijden 18
- 4.4 Doorontwikkeling van Bibob-register 19

5 Jurisprudentie 20
- 5.1 Uitspraken van 22 januari en 27 augustus 2025 21
- 5.2 Gevolgen LBB uitspraak 22 januari en 27 augustus 2025 21
- 5.3 Uitspraak van 19 februari 2025 22
- 5.4 Gevolgen LBB uitspraak 19 februari 2025 22

6 Kwaliteitscommissie 23

Inleiding

Bibob in het kort

Met de Wet Bibob kunnen bestuursorganen[1] de achtergrond van een (rechts)persoon onderzoeken voor vergunning- en subsidieverlening, bij het aangaan van een vastgoedtransactie of bij het gunnen van een overheidsopdracht. Bestaat er een ernstig gevaar dat de aanvrager of zijn zakelijke omgeving crimineel verkregen vermogen gebruikt of strafbare feiten pleegt in het licht van zijn bedrijfsvoering? Dan kan het betreffende bestuursorgaan weigeren met deze (rechts)persoon in zee te gaan. Zo voorkomt de overheid dat zij criminele activiteiten faciliteert en wordt de bonafide ondernemer beschermd tegen oneerlijke concurrentie.
De Wet Bibob wordt daarnaast ingezet als instrument in de brede aanpak tegen ondermijning.

Om tot een zorgvuldig besluit te komen, kunnen bestuursorganen na het uitvoeren van een eigen Bibob-onderzoek het LBB vragen nader onderzoek te verrichten. Het LBB raadpleegt bij dat onderzoek een groot aantal andere open en gesloten informatiebronnen over de aanvrager en zijn zakelijke omgeving. Uiteindelijk komt het LBB tot een conclusie over de mate van gevaar als bedoeld in artikel 3 van de Wet Bibob. Het LBB brengt vervolgens advies uit aan het bestuursorgaan over die mate van gevaar.

Het LBB is onderdeel van Justis, de screeningsautoriteit van Nederland, en valt onder het ministerie van Justitie en Veiligheid. Justis is onder meer verantwoordelijk voor het afgeven van de Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) en het toezicht op rechtspersonen. Justis is gecertificeerd volgens de ISO 9001-normering, de internationale norm voor kwaliteitsmanagementsystemen.

1 De Wet Bibob maakt onderscheid tussen bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak. Ten behoeve van de leesbaarheid wordt in alle gevallen gesproken van bestuursorganen.

Leeswijzer

Met dit jaarverslag legt het LBB verantwoording af over de activiteiten in het jaar 2025. Het LBB voldoet hiermee aan de wettelijke verplichting van artikel 24 van de Wet Bibob. Jaarlijks brengt de minister van Justitie en Veiligheid aan beide Kamers der Staten-Generaal een openbaar verslag uit van de wijze waarop het LBB zijn taken in het afgelopen kalenderjaar heeft verricht.

In hoofdstuk 1 wordt de adviestaak van het LBB uiteengezet. Hierin komen onder andere het aantal aangevraagde en uitgebrachte adviezen aan bod, evenals de gevaarsconclusies, doorlooptijden en ontwikkelingen binnen de uitvoering van de adviestaak. Hoofdstuk 2 gaat over de uitvoering van de tweede wettelijke taak van het LBB: voorlichting. In dit hoofdstuk komen onder meer de Winterschool, cursussen en presentaties, de helpdesk, de nieuwsbrief en de verdere ontwikkeling van het voorlichtingsaanbod aan de orde. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het relatiebeheer van het LBB. Daarbij wordt aandacht besteed aan de samenwerking met informatieleveranciers, de benutting van de OM-tip en de impact van de IT-verstoring bij het Openbaar Ministerie op de uitvoering van Bibob-onderzoeken. Hoofdstuk 4 geeft inzicht in de ontwikkelingen van het Bibob-register. Het hoofdstuk behandelt onder andere het aantal informatieverzoeken, gebruikersaccounts, registraties van gevaarsconclusies en verdachte terugtrekkingen, de doorlooptijden en de doorontwikkeling van het register. In hoofdstuk 5 wordt een overzicht gegeven van relevante jurisprudentie uit 2025 en de gevolgen daarvan voor de uitvoering van de Wet Bibob door het LBB. Tot slot gaat hoofdstuk 6 in op de kwaliteitscontrole door de onafhankelijke kwaliteitscommissie.

1

Adviezen

Bestuursorganen kunnen het LBB vragen onderzoek te doen en een advies te geven over de vraag of er een risico is op crimineel misbruik. Het LBB voert een Bibob-onderzoek uit en raadpleegt daarbij verschillende gesloten registers en andere bronnen waar bestuursorganen geen toegang toe hebben. In de Bibob-onderzoeken geeft het LBB advies over de mate van gevaar voor crimineel misbruik. Bestuursorganen kunnen het LBB om aanvullend advies vragen, na ontvangst van een regulier advies. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer het bestuursorgaan na een zienswijzeprocedure nieuwe informatie heeft en op basis daarvan meer duidelijkheid nodig heeft om een beslissing te nemen.

1.1 Adviezen

Adviesaanvragen

In 2025 ontving het LBB 233 adviesaanvragen, waarvan 205 reguliere adviesaanvragen. De overige 28 aanvragen betroffen aanvullende adviezen voor procedures waarover eerder al advies was uitgebracht. Ten opzichte van 2024 is het aantal adviesaanvragen in 2025 met 32 gedaald, van 265 naar 233.

Het onderstaande overzicht laat het aantal adviesaanvragen per maand in 2025 zien:

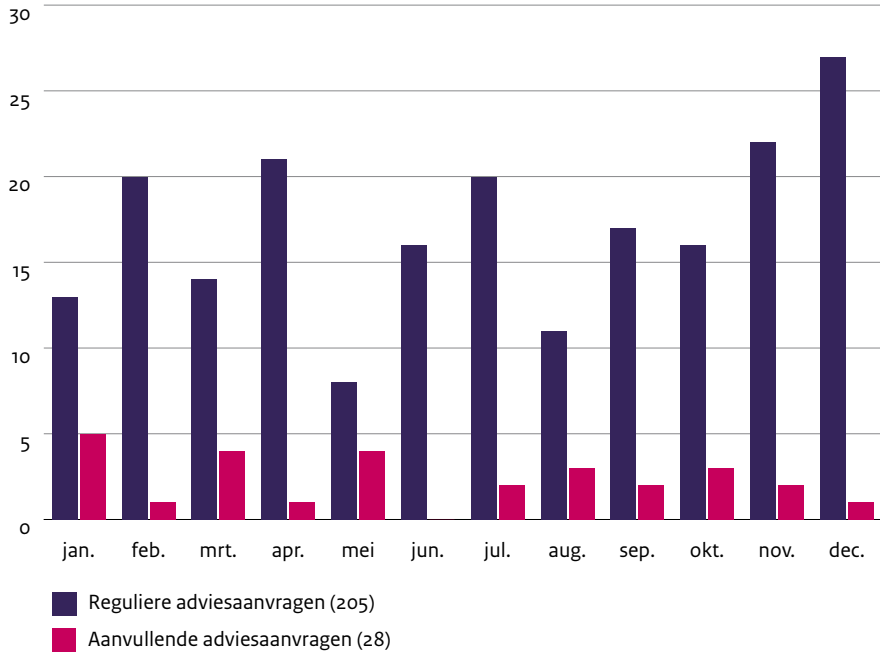

Het merendeel van de adviesaanvragen in 2025 is afkomstig van gemeenten. Hieronder staan de bestuursorganen die de meeste adviezen hebben aangevraagd:

Gemeenten	Aantal ontvangen adviesaanvragen
Gemeente Eindhoven	13
Gemeente Rotterdam	13
Gemeente Amsterdam	11
Gemeente Den Haag	11
Gemeente Nijmegen	8
Gemeente Utrecht	8

Bestuursorgaan	Aantal ontvangen adviesaanvragen
Gemeenten	208
Provincies[2]	15
Rijksonderdelen	10

2 Waaronder ook begrepen aanvragen van Omgevingsdiensten en Waterschappen.

Uitgebrachte adviezen

In 2025 bracht het LBB 212 adviezen uit, waarvan 187 reguliere adviezen en 25 aanvullende adviezen. Het onderstaande overzicht laat het aantal uitgebrachte adviezen per maand in 2025 zien:

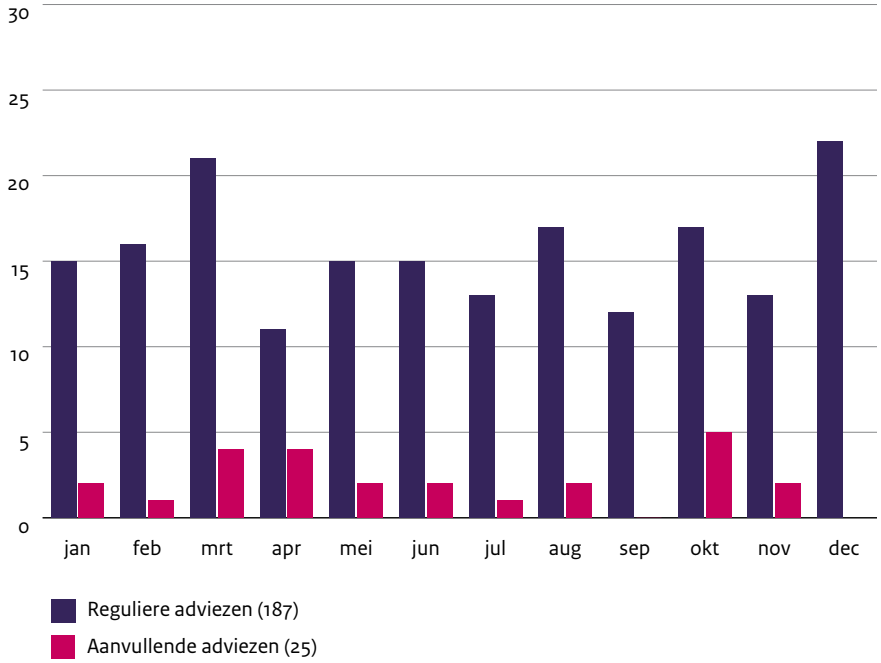

Gevaarsconclusie adviezen	Aantal
Ernstig gevaar	120
Mindere mate van gevaar	19
Geen gevaar	73

Doorlooptijden

In 2025 is 51% van de adviezen uitgebracht binnen de wettelijke adviestermijn van twaalf weken. In 2025 presteerde het LBB wat de doorlooptijden betreft minder goed dan in voorgaande jaren. Dit kwam deels door een achterstand in de behandeling van adviesaanvragen als gevolg van tijdelijke personele onderbezetting aan het begin van 2025. Daarnaast vergden adviesaanvragen meer tijd. In 2026 start het LBB een traject onder externe begeleiding met als doel processen efficiënter in te richten en de doorlooptijden te verkorten.

Adviezen per branche

In 2025 hebben de meeste adviezen betrekking op de horecasector en bouwvergunningen. Het onderstaande overzicht toont de verdeling van de Bibob-adviezen per branche.

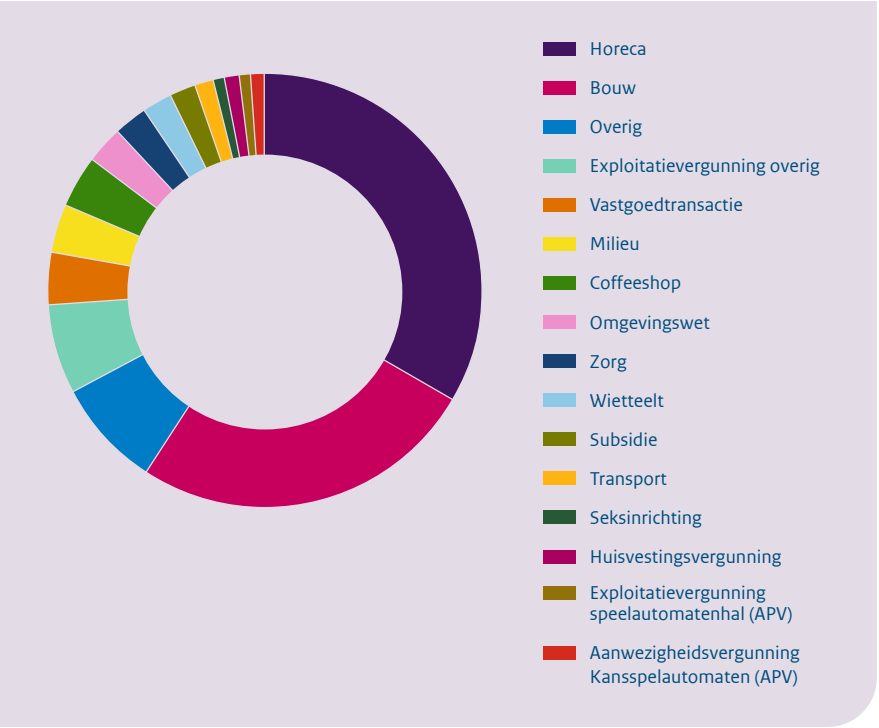

1.2 Ontwikkelingen en verbeteringen in adviezen

In 2025 voerde het LBB verschillende inhoudelijke veranderingen door. Aan het begin van het jaar koos het LBB voor een risicogerichte afbakening om de doorlooptijden te normaliseren. Het Bibob-onderzoek richtte zich hierdoor voornamelijk op (rechts)personen en ondernemingen die een groot risico kunnen vormen in het kader van de beschikkingsaanvraag, maar zelf niet, of slechts beperkt, binnen het eigen onderzoek van bestuursorganen kunnen worden onderzocht. Deze tijdelijke maatregel wordt begin 2026 geëvalueerd.

Daarnaast werd gewerkt aan een logischere opbouw van het advies en de bijbehorende bijlagen. Het vernieuwde format, vormgegeven in de nieuwe huisstijl, wordt in de loop van 2026 in gebruik genomen.

Net als in voorgaande jaren heeft het LBB aanbevelingen van de kwaliteitscommissie Bibob gebruikt om de adviezen te verbeteren. Er is onderzocht hoe bestuursorganen de onderzoeksvragen die zij stellen bij een adviesaanvraag duidelijk en herkenbaar kunnen verwerken in het advies. Ook is gekeken naar manieren om in het advies dieper in te gaan op de onderzoeksvragen, zodat de beantwoording voor de lezer inzichtelijker en begrijpelijker wordt. De aanpassingen die hieruit voortkomen, worden meegenomen in het nieuwe format van het advies.

1.3 Evaluatie door bestuursorganen

Het LBB verstuurt na het uitbrengen van een (aanvullend) advies een evaluatieformulier aan het bestuursorgaan dat het advies heeft ontvangen. Met behulp van deze evaluatieformulieren verbetert het LBB de kwaliteit van de adviezen, de dienstverlening en borgt het de bruikbaarheid daarvan.

In 2025 is de werkwijze voor het versturen van deze evaluatieformulieren vernieuwd. Voorheen stuurde het LBB bij het uitbrengen van het advies een los evaluatieformulier mee dat bestuursorganen per e-mail konden retourneren. Sindsdien ontvangen bestuursorganen per e-mail een uitnodiging om het evaluatieformulier online in te vullen. In dit formulier vraagt het LBB naar de tevredenheid over de leesbaarheid, volledigheid, doorlooptijd van het ontvangen advies en de communicatie met het LBB aan de hand van een score.

De overstap naar een online evaluatieformulier resulteerde in 2025 in een aanzienlijk hogere respons. Waar het LBB in 2024 slechts 11 ingevulde formulieren ontving, waren dit er 64 in 2025. In onderstaande tabel is weergegeven hoe in de afgelopen jaren op bovengenoemde punten is gescoord; de scores zijn uitgedrukt op een schaal van tien.

	2020	2021	2022	2023	2024[3]	2025
Doorlooptijd	8	7,5	6,4	7,7	7,8	**6**
Leesbaarheid	8	8,5	8,1	8,2	7,6	**8,4**
Volledigheid	7,5	7,5	8	8,1	6,9	**7,9**
Communicatie	8,5	9	8	8,2	8,8	**9,1**

3 Gezien het lage aantal ingevulde evaluatieformulieren over 2024 bieden deze cijfers een onvoldoende representatief beeld.

Uit de tabel blijkt dat de doorlooptijd in 2025 significant lager beoordeeld is dan in voorgaande jaren. Dit is te verklaren door de langere behandeltermijn van de adviesaanvragen in 2025. Iets meer dan de helft van de adviezen werd binnen de wettelijke termijn van twaalf weken uitgebracht. De overige onderdelen, zoals leesbaarheid en volledigheid, scoren hoger dan vorig jaar, ondanks de tijdelijke maatregelen die het LBB in 2025 hanteerde om de reikwijdte van de onderzoeken risicogericht te beperken.

Uit de toelichting op de gestelde vragen over volledigheid blijkt dat men over het algemeen tevreden is over de opbouw, de leesbaarheid en de volledigheid van het advies. In sommige gevallen delen informatieleveranciers niet alle beschikbare informatie met het LBB, wat bij bestuursorganen tot teleurstelling kan leiden. Wat betreft de communicatie blijkt uit de toelichting op de scores dat de bestuursorganen het contact met de onderzoekers zeer positief waarderen. Zij stellen het op prijs dat zij, ondanks de soms langere doorlooptijd, goed op de hoogte werden gehouden van het verloop van het onderzoek.

Follow-up onderzoek

Als onderdeel van de nieuwe werkwijze zet het LBB drie maanden na het uitbrengen van het advies een tweede evaluatieformulier uit. In dit formulier vraagt het LBB:

- naar het verdere verloop van de procedure na ontvangst van het advies;
- naar de mate waarin het advies voor het bestuursorgaan daarin bruikbaar is geweest.

De volgende scores komen naar voren uit deze follow-up enquêtes, deze zijn uitgedrukt op een schaal van tien:

	2025
Bruikbaarheid advies in procedure	7,6
Informatie in advies is voldoende om te kunnen voldoen aan vergewisplicht	8,1
Bestuursorgaan kan zich vinden in de gevaarsconclusie	8,3

2 Voorlichting

Vanuit de tweede wettelijke taak begeleidt het LBB bestuursorganen bij de toepassing van de Wet Bibob. Dit gebeurt op verschillende manieren, met als doel om zo veel mogelijk kennis met bestuursorganen te delen over de toepassing en reikwijdte van de Wet Bibob. De verschillende voorlichtingsactiviteiten die in 2025 hebben plaatsvonden, lichten we hieronder toe.

2.1 Winterschool

In januari 2025 organiseerde het LBB een speciale editie van de Bibob Winterschool in Leerhotel het Klooster in Amersfoort. Ruim tweehonderd professionals uit het hele land namen deel aan het Bibob-spel en het daaropvolgende gesprek. In plaats van de gebruikelijke workshops, zoals in voorgaande jaren, speelden deelnemers van diverse overheidsorganisaties het Bibob-spel 'Operatie Goudsbloem'. De deelnemers vervulden binnen de teams verschillende rollen, waaronder die van bedrijven, bestuursorganen, informatieleveranciers, het LBB en het RIEC. In het spel lag de nadruk op het belang van samenwerking tussen verschillende partners in de Bibob-keten. Na afloop van het spel vond een panelgesprek plaats waarin deelnemers de overlap bespraken tussen het gespeelde scenario en de dagelijkse Bibob-praktijk.

2.2 Cursussen & presentaties

In 2025 verzorgde het LBB cursussen en presentaties over diverse thema's binnen het Bibob-vakgebied voor doelgroepen variërend van ambtenaren tot bestuurders. Het doel van deze trainingen en cursussen is om bestuursorganen beter toe te rusten op de toepassing van de Wet Bibob. Begin december droeg het LBB bij aan het Landelijk kennisevent Bibob, georganiseerd door het RIEC Noord-Nederland en RIEC Oost-Nederland. Tijdens dit evenement werden diverse kennis- en werksessies verzorgd over onder meer zorgaanbieders, vastgoed en de Omgevingswet.

Ook internationaal breidde het LBB de voorlichting uit, mede dankzij een groeiende internationale belangstelling voor de Wet Bibob. In maart gaf het LBB samen met het Ministerie van Justitie en Veiligheid een presentatie aan een delegatie uit Luxemburg. In december verzorgde het LBB een bijdrage over de Wet Bibob tijdens de Benelux-conferentie 'Bestuurlijke aanpak van de georganiseerde criminaliteit' in Luxemburg. De vraag naar Bibob-cursussen en andere vormen van voorlichting van het LBB blijft zowel nationaal als internationaal sterk groeien.

2.3 Ondersteuning tijdens het Bibob-traject

Het LBB ondersteunde in 2025 bestuursorganen bij concrete adviesaanvragen, zonder daarbij in het onderzoek of besluitvormingsproces van het bestuursorgaan te treden. Bij een eerste adviesaanvraag of wanneer een bestuursorgaan na langere tijd opnieuw een aanvraag indient, voert het LBB doorgaans eerst een intakegesprek. Ook bij mogelijk (juridisch) complexe onderzoeken vindt een soortgelijk gesprek plaats. Tijdens deze gesprekken wordt gekeken naar het eigen onderzoek van het bestuursorgaan, de reikwijdte van het LBB-onderzoek en de manier waarop dit wordt uitgevoerd. Daarnaast legt het LBB uit welk traject het bestuursorgaan doorloopt na ontvangst van het Bibob-advies, bijvoorbeeld met betrekking tot de vergewisplicht en de geheimhoudingsplicht.

2.4 Visie op voorlichting

De visie van het LBB op voorlichting richt zich op het ontwikkelen van een uitgebreider voorlichtingsaanbod over verschillende Bibob-thema's, zowel voor beginnende als gevorderde Bibob-medewerkers. In 2025 zette het LBB de voorlichtingstaak voort. De in 2024 ontwikkelde e-learning en meerdere (animatie)video's[4] werden in 2025 voor het publiek toegankelijk. Daarnaast werkte het LBB samen met verschillende RIEC's en andere partners aan een nieuwe versie van het handboek Wet Bibob. Dit handboek wordt naar verwachting in 2026 beschikbaar voor overheidsorganisaties.

In 2025 breidde het LBB het voorlichtingsaanbod actief uit om de kwaliteit te verhogen, de reikwijdte te vergroten en het kennisniveau van bestuursorganen over de Wet Bibob te versterken. Bestaande trainingen, zoals 'Basis Wet Bibob' en 'De Wet Bibob en het (eigen) financiële onderzoek', bleven onderdeel van het aanbod. Daarnaast ontwikkelde het LBB twee handreikingen met bijbehorende trainingen: over overheids- en zorgopdrachten en over financieel onderzoek (verdiepend). Het LBB zet deze initiatieven in 2026 voort, samen met de aangesloten RIEC's en andere partners.

4 Zie paragraaf 2.5 van het jaarverslag uit 2024.

2.5 Website

Op www.justis.nl staat veel informatie over de Wet Bibob en de daaraan gerelateerde onderwerpen. In 2025 vulde het LBB, onderdeel van Justis, deze informatie aan met bijsluiters van de bestandenpostbus voor adviesaanvragen en informatieverzoeken. Deze bijsluiters lichten toe hoe bestuursorganen de bestandenpostbus correct en effectief gebruiken en zijn bedoeld om het juiste gebruik te bevorderen. In 2026 worden alle webteksten over de Wet Bibob herschreven naar B2-niveau, zodat de informatie voor bestuursorganen beter te begrijpen is.

2.6 Helpdesk

Het LBB beantwoordt in het kader van de helpdeskfunctie dagelijks meerdere inhoudelijke vragen via telefoon, Webex en e-mail. Veelgestelde vragen zijn bijvoorbeeld of een situatie in aanmerking komt voor toepassing van de Wet Bibob en of het raadzaam is bij het LBB een Bibob-advies aan te vragen.

2.7 Nieuwsbrieven

In 2025 bracht het LBB drie nieuwsbrieven uit voor bestuursorganen en andere belanghebbenden. De nieuwsbrief telt ruim 1.400 abonnees en bevat informatie over de activiteiten en ontwikkelingen rond de Wet Bibob. Naast uitspraken van de Rechtbanken en de Afdeling over Bibob-zaken, bevat de nieuwsbrief kennis en expertise over de wet en wetsontwikkelingen.

Werkt u bij een overheidsinstelling en wilt u zich abonneren op de nieuwsbrieven? Neem dan contact op met de helpdesk van het LBB via telefoonnummer: +31 88-998 22 50 of per e-mail: bibob@justis.nl.

3 Relatiebeheer

Het LBB is voor de kwaliteit en doorlooptijd van de adviezen afhankelijk van een tijdige en goede levering van informatie door ketenpartners, zoals het Openbaar Ministerie (OM) en de politie. Daarom is het onderhouden van een goede relatie met deze partners van groot belang.

3.1 Werkzaamheden relatiebeheer LBB

Na de start in 2024 heeft het LBB het afgelopen jaar de werkzaamheden rondom de professionalisering en verankering van relatiebeheer voortgezet. In 2025 legde het LBB meerdere kennismakingsbezoeken af aan opsporingsdiensten, zoals de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA), Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en de Koninklijke Marechaussee.

Het LBB heeft het contact met zijn meest relevante informatieleveranciers versterkt door periodiek overleg te voeren met de Belastingdienst, de politie en onderdelen van het OM. Deze intensieve samenwerking heeft geleid tot een gestroomlijndere informatievoorziening en een hogere kwaliteit van de aangeleverde informatie.

Tegelijkertijd blijft de tijdige aanlevering van informatie een aandachtspunt: informatie wordt niet altijd binnen de gewenste termijnen geleverd en in enkele gevallen blijft de aanlevering geheel uit. Het LBB agendeert dit onderwerp daarom actief in het periodiek overleg en zoekt samen met partners naar manieren om de voorspelbaarheid en tijdigheid van de informatievoorziening verder te verbeteren.

3.2 Het OM en de 'OM-tip'

Het OM is op grond van artikel 26 Wet Bibob bevoegd om bestuursorganen te tippen indien het beschikt over gegevens over strafbare feiten die van belang kunnen zijn in een Bibob-onderzoek. Hiermee kan het OM een bestuursorgaan wijzen op de mogelijkheid om een (rechts)persoon aan een Bibob-onderzoek te onderwerpen en daarmee een Bibob-procedure te starten. Uit de werkbezoeken aan het OM in 2024 bleek dat zowel het LBB als het OM de tipfunctie beter kunnen benutten. Daarom besteedde het LBB extra aandacht aan voorlichting over de tipfunctie. In 2025 leidde dit tot frequenter overleg tussen beide partijen, met name over het gebruik, de aanleiding en het juiste moment om bestuursorganen te tippen. Ook de deelbaarheid van de opsporingsinformatie waarop de tip is gebaseerd, is veelvuldig besproken.

Verstoring OM

In juli 2025 werd het OM getroffen door een grootschalige IT-verstoring. Dit had grote gevolgen voor de communicatie en informatieverstrekking aan partners in de (strafrecht)keten. Ook had het gevolgen voor de levering van informatie aan het LBB en bestuursorganen ten behoeve van de uitvoering van Bibob-onderzoeken. Gedurende drie maanden konden er, in het kader van een Bibob-onderzoek, geen actuele uittreksels Justitiële Documentatie bij de Justitiële Informatiedienst (Justid) worden opgevraagd. Het was voor het OM onmogelijk om strafdossiers in de zaaksystemen bij te werken en deze digitaal te verstrekken aan het LBB.

Dankzij een goede samenwerking slaagde het OM erin om tijdens de IT-verstoring zoveel mogelijk informatie beschikbaar te stellen voor de Bibob-onderzoeken. Desondanks waren de meest actuele gegevens van het OM in deze periode niet altijd beschikbaar voor bestuursorganen en het LBB. In oktober 2025 werd de verstoring volledig verholpen en werden de ontstane achterstanden bij het OM ingelopen. Hierdoor kon het LBB weer adviseren over strafbare feiten en vermoedens daarvan op basis van de meest actuele justitiële gegevens en zaakdossiers.

3.3 Aanpak fraude in de zorg

Door de toenemende aandacht voor de bestrijding van zorgfraude voerden de relatiebeheerders van het LBB in 2025 diverse gesprekken met instanties zoals de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) en de Stichting Informatieknooppunt Zorgfraude (IKZ). Het doel hiervan was te verkennen hoe toekomstige samenwerkingen kunnen bijdragen aan een gezamenlijke aanpak van zorgfraude.

Tijdens deze gesprekken deelden de partijen ervaringen en signalen. Ook gaven de relatiebeheerders van het LBB presentaties over de Wet Bibob en de werkwijze van het LBB. In 2026 gaat het LBB opnieuw met deze partijen in gesprek om de samenwerking in de gezamenlijke aanpak van fraude in de zorg te versterken.

4

Het Bibob-register

In het (online) Bibob-register registreren overheidsinstanties en het LBB gevaarsconclusies en meldingen van verdachte terugtrekkingen[5]. Sinds de ingebruikname, in oktober 2022, gebruiken bestuursorganen het register voor het verkrijgen van aanvullende informatie voor het eigen Bibob-onderzoek. Via het register kunnen bestuursorganen nagaan of er eerder gevaar is gesignaleerd over de betrokkene of andere Bibob-relaties die in het kader van de Wet Bibob worden onderzocht. Vervolgens kunnen bestuursorganen bij het LBB of het betreffende bestuursorgaan nadere informatie opvragen over de geregistreerde gevaarsconclusie.

5 Meldingen van terugtrekkingen over de betrokkene uit de procedure nadat een eigen onderzoek is gestart of nadat advies is gevraagd aan het LBB (artikel 7a lid 8 Wet Bibob).

4.1 Informatieverzoeken en gebruikersaccounts

Het LBB verwerkte in 2025 1336 informatieverzoeken meer dan in 2024. Daarmee is het aantal informatieverzoeken aan het Bibob-register met 8% toegenomen.

Jaar	Verwerkte informatieverzoeken
2024	15.731
2025	17.067

Van alle bestuursorganen die informatieverzoeken indienen, diende de vijf hieronder genoemde de meeste verzoeken bij het Bibob-register in:

Organisatie	Hoeveelheid afgehandelde verzoeken
Gemeente Eindhoven	1.266
Gemeente Enschede	792
Gemeente Utrecht	716
Gemeente Breda	702
Provincie Noord-Holland	672

Van de 17.067 informatieverzoeken in 2025 resulteerden 164 verzoeken in een uittreksel met een zogeheten 'hit'. In deze gevallen verstrekte het LBB de aanvrager informatie waaruit bleek dat de aanvrager bij een ander bestuursorgaan een gevaarsconclusie kon opvragen, ter ondersteuning van het eigen onderzoek van het bestuursorgaan. Hiermee faciliteert het LBB de informatie-uitwisseling tussen bestuursorganen.

Op 31 december 2024 telde het Bibob-register 1126 actieve gebruikers, verspreid over 350 verschillende bestuursorganen. Op 31 december 2025 waren er in totaal 1075 actieve gebruikersaccounts bij 340 verschillende bestuursorganen. Daarmee is het aantal actieve gebruikers relatief stabiel gebleven, zonder grote daling of stijging in het aantal gebruikers van het register.

4.2 Gevaarsconclusies en meldingen terugtrekkingen

Het Bibob-register bevatte in 2025 in totaal 1277 gevaarsconclusies, waarvan 440 werden geregistreerd tussen 1 januari 2025 en 31 december 2025. Van die 440 registraties registreerde het LBB zelf 347 gevaarconclusies en bestuursorganen 93. In totaal waren er 391 gevaarconclusies met een ernstige mate van gevaar geregistreerd en 57 met een mindere mate van gevaar.[6]

De volgende tabel toont het aantal geregistreerde gevaarsconclusies voor 2024 en 2025.

Geregistreerd door	2024	2025
LBB	932	347
Bestuursorganen	53	93
Totaal geregistreerde gevaarsconclusies	**985**	**440**

6 Het is mogelijk dat één subject meerdere gevaarconclusies heeft. Dit kan voorkomen als een subject in meerdere dossiers voorkomt met verschillende gevaarconclusies. Derhalve zijn er in 2025 8 gevaarconclusies meer geregistreerd dan dat er subjecten zijn geregistreerd.

In 2025 registreerde het LBB 585 registraties minder dan in 2024. Dit verschil valt grotendeels te verklaren door de inhaalslag die het LBB in 2024 maakte bij het registreren van dossiers die nog niet waren opgenomen in het Bibob-register. Hierdoor registreerde het LBB in 2024 bovengemiddeld veel dossiers.

Bestuursorganen registreerden in 2025 93 gevaarsconclusies in het Bibob-register. Dat is een toename van circa 75% ten opzichte van 2024, toen 53 gevaarsconclusies werden geregistreerd.

De toenemende registraties door bestuursorganen dragen bij aan een efficiëntere informatie-uitwisseling tussen de organisaties die gebruikmaken van het register. Gemeenten zijn vooralsnog de meest actieve gebruikers van het Bibob-register, zowel bij het doen van informatieverzoeken als bij het registreren van gevaarconclusies. Slechts tien gevaarconclusies werden geregistreerd door een organisatie anders dan een gemeente. Deze werden in alle gevallen gedaan door de Provincie Gelderland. De tabel hieronder toont het aantal geregistreerde gevaarconclusies per subjecttype, uitgesplitst naar registraties door gemeenten en door overige bestuursorganen.

Type subject	Bron	Totaal
Natuurlijke personen	Gemeenten	50
	Overige	2
Niet natuurlijke personen	Gemeenten	33
	Overige	8

Naast gevaarconclusies bevat het Bibob-register meldingen van terugtrekkingen. Dit betreft gevallen waarin een subject zich na de start van de Bibob-procedure heeft teruggetrokken en het bestuursorgaan vermoedt dat dit samenhangt met de Bibob-screening. Ook bij dit type registratie is in 2025 een toename te zien van het aantal door bestuursorganen gemelde gevallen.

De tabel hieronder toont het aantal geregistreerde meldingen van terugtrekkingen door bestuursorganen.

Jaar	Aantal registraties melding van verdachte terugtrekking	Totaal aantal registraties verdachte terugtrekking in het Bibob-register (cumulatief aan het einde van het jaar)
2024	62	150[7]
2025	57	207

4.3 Doorlooptijden

Van de 17.067 informatieverzoeken in het Bibob-register in 2025 handelde het LBB 16.596 verzoeken af binnen twee dagen. Dit komt neer op 97,2% van de informatieverzoeken. In slechts 2,8% van de gevallen duurde het langer dan twee dagen voordat een uittreksel uit het register kon worden verstrekt. Door deze korte doorlooptijd voorziet het LBB in de behoefte van bestuursorganen om snel te kunnen verifiëren of er relevante signalen zijn over subjecten in hun eigen Bibob-onderzoek.

Antwoordtermijn informatieverzoeken in 2025	Totaal
Binnen 2 dagen	16.596
Langer dan 2 dagen	471

7 In het jaarverslag LBB 2024 werd per abuis gerapporteerd dat er aan het eind van 2024 139 meldingen verdachte terugtrekkingen stonden geregistreerd. Het juiste aantal meldingen verdachte terugtrekkingen die aan het eind van het jaar geregistreerd stonden was 150.

4.4 Doorontwikkeling van Bibob-register

In 2024 onderzocht het LBB de digitale toegankelijkheid van het Bibob-register. Op basis van dit onderzoek zijn er in 2025 verbeteringen doorgevoerd om het Bibob-register voor alle gebruikers toegankelijker te maken. Gebruikers kunnen het register nu bedienen met een voorleesprogramma en het toetsenbord. Ook is de informatie in het Bibob-register visueel duidelijker, makkelijker te lezen en te begrijpen. Het LBB blijft zich in 2026 inzetten voor een nog toegankelijker Bibob-register.

In 2025 voerde het LBB een vooronderzoek uit naar automatische verstrekking van gegevens, waarmee gebruikers via geautomatiseerde zoekmethoden de database van het Bibob-register kunnen doorzoeken. Hiermee zet het LBB in op datagedreven werken en de digitalisering van werkprocessen. Daarnaast verbetert dit proces de dienstverlening voor de bestuursorganen die van het Bibob-register gebruikmaken. Een verdiepend onderzoek naar deze mogelijkheid vindt in 2026 plaats.

5

Jurisprudentie

In 2025 zijn verschillende rechterlijke uitspraken gedaan over de toepassing van de Wet Bibob. Het LBB volgt de jurisprudentie op de voet en past waar nodig de werkwijze aan. Deze uitspraken betrekt het LBB ook bij de voorlichting aan bestuursorganen. De onderstaande rechterlijke uitspraken gaven het LBB aanleiding tot herziening van de beoordeling van het zakelijk samenwerkingsverband bij bepaalde (ver) huurrelaties en de beoordeling van de samenhang bij omgevingsvergunningen voor bouwactiviteiten.

5.1 Uitspraken van 22 januari en 27 augustus 2025

De Afdeling oordeelde op 22 januari 2025[8] over de weigering van een aangevraagde vergunning op grond van de Drank- en Horecawet. De vergunningaanvrager huurde een horecaruimte met inventaris van de eigenaar van het pand. De Afdeling overwoog dat een huurrelatie waarin ook de inventaris wordt gehuurd op zichzelf onvoldoende is om te concluderen dat er sprake is van een zakelijk samenwerkingsverband in de zin van de Wet Bibob. Niet is gebleken dat sprake is van een zakelijke relatie die gericht is op samenwerking in het te exploiteren bedrijf. In een uitspraak van 27 augustus 2025[9] boog de Afdeling zich over de weigering van een aangevraagde exploitatievergunning voor een seksinrichting. De vergunningaanvrager zou voor de exploitatie van de seksinrichting dezelfde handelsnamen willen gebruiken die de voormalig exploitant van een seksinrichting op dezelfde locatie gebruikte. De voormalig exploitant was ook de verhuurder van het pand. Onder verwijzing naar haar eerdere uitspraak van 22 januari 2025 oordeelde de Afdeling dat ook de overname van handelsnamen, in combinatie met een huurrelatie, onvoldoende is om een zakelijk samenwerkingsverband aan te nemen.[10]

5.2 Gevolgen LBB uitspraak 22 januari en 27 augustus 2025

Met de uitspraak van 22 januari 2025 wijkt de Afdeling af van haar eerdere uitspraak van 4 oktober 2017[11], waarin zij destijds oordeelde dat het huren van een bedrijfspand met inventaris op zichzelf voldoende is voor het aannemen van een zakelijk samenwerkingsverband. Gezien de stellige formulering van de Afdeling ziet het LBB geen andere mogelijkheid om soortgelijke gevallen anders te beoordelen dan de lijn die voortvloeit uit de uitspraken van 22 januari 2025 en 27 augustus 2025. Dit betekent dat het LBB, in lijn met de uitspraken van de Afdeling, een huurrelatie waarbij naast het vestigingspand ook inventaris en/of handelsnaam wordt gehuurd of overgenomen, niet langer op zichzelf kwalificeert als een zakelijk samenwerkingsverband. Deze huurrelatie kan mogelijk in combinatie met andere feiten en omstandigheden in concrete gevallen tot de conclusie leiden dat er sprake is van een zakelijk samenwerkingsverband.

8 ECLI:NL:RVS:2025:214.

9 ECLI:NL:RVS:2025:4128.

10 Volledigheidshalve merkt het LBB over beide uitspraken op dat nog andere feiten en omstandigheden aan het door de burgemeester veronderstelde zakelijk samenwerkingsverband ten grondslag waren gelegd, maar dat deze feiten en omstandigheden evenmin hebben geleid tot een andersluidend oordeel van de Afdeling.

11 ECLI:NL:RVS:2017:2676.

5.3 Uitspraak van 19 februari 2025

De Afdeling oordeelde op 19 februari 2025[12] over de weigering van twee aangevraagde omgevingsvergunningen voor de uitbreiding van een magazijnruimte en de verbouwing van een privéwoning. De Afdeling overwoog ten aanzien van het handelen in strijd met de Algemene wet inzake rijksbelastingen (Awr) en met de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) dat er geen sprake is van samenhang met de omgevingsvergunning voor de verbouwing van de privéwoning. De strafbare feiten, meer specifiek het (gedeeltelijk) niet tijdig betalen van omzetbelasting en het onvergund bouwen van twee zelfstandige appartementen, zijn in de zakelijke sfeer gepleegd en staan zodoende in een te ver verwijderd verband tot de verbouwing van de privéwoning. Deze strafbare feiten hangen naar het oordeel van de Afdeling wel samen met de omgevingsvergunning voor de uitbreiding van het magazijn, omdat de strafbare feiten daar in het verlengde liggen van de beschikkingsactiviteiten.

12 ECLI:NL:RVS:2025:631.

5.4 Gevolgen LBB uitspraak 19 februari 2025

De uitspraak van de Afdeling van 19 februari 2025 heeft gevolgen voor de beoordeling van de samenhang[13] bij omgevingsvergunningen voor een bouwactiviteit. Bij dergelijke vergunningen maakt het LBB, in lijn met de uitspraak van de Afdeling, onderscheid tussen de context waarin de strafbare feiten zijn gepleegd en de activiteiten waarvoor de vergunning is aangevraagd. Concreet betekent dit dat strafbare feiten die in de zakelijke sfeer zijn gepleegd, niet langer samenhangen met een omgevingsvergunning die is aangevraagd voor privédoeleinden. Deze strafbare feiten staan dan in een te ver verwijderd verband tot de beschikkingsactiviteiten.

13 Als bedoeld in artikel 3, derde lid, onder a, van de Wet Bibob: strafbare feiten “die zijn gepleegd bij activiteiten die overeenkomen of samenhangen met activiteiten waarvoor de beschikking wordt aangevraagd dan wel is gegeven”.

6

Kwaliteits-commissie

De kwaliteit van de Bibob-adviezen wordt mede gewaarborgd door een onafhankelijke kwaliteitscommissie. De kwaliteitscommissie beoordeelt steekproefsgewijs de kwaliteit van de adviezen van het LBB en de zorgvuldigheid waarmee deze tot stand komen. De kwaliteitscommissie kijkt naar de opbouw van het advies, de wijze waarop de informatie is geselecteerd en weergegeven, en de vraag of de analyse van de gebruikte informatie de conclusie van het advies kan dragen.

De bevindingen van de kwaliteitscommissie worden in een jaarlijks verslag gerapporteerd aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, mevr. C. van Bruggen. Het jaarverslag van de kwaliteitscommissie wordt door de Minister van Justitie & Veiligheid en de Staatssecretaris van Justitie & Veiligheid vervolgens, samen met het jaarverslag van het LBB, aangeboden aan beide Kamers van de Staten-Generaal. De kwaliteitscommissie Bibob is in februari 2026 van samenstelling veranderd. Twee leden van de kwaliteitscommissie Bibob, André de Jong en Bas Verkerk, hebben afscheid genomen na een zittingsperiode van acht jaar. Ahmed Marcouch en Bram de Klerck nemen het stokje van hen over. De commissie bestaat nu uit de volgende leden:

- **De heer prof. dr. E. Kolthoff (voorzitter)**: emeritus hoogleraar criminologie aan de Open Universiteit;
- **De heer drs. A.B.C. de Klerck**: buitengewoon adviseur bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties;
- **De heer A. Marcouch:** burgermeester van de gemeente Arnhem;
- **Mevrouw mr. A.C. Nienhuis**: instituutsdirecteur van het Instituut voor Veiligheid bij de Hogeschool Utrecht;
- **De heer mr. P. van Kesteren**: rechter bij de Rechtbank Overijssel.

De leden van de kwaliteitscommissie ondergaan iedere vijf jaar een veiligheidsonderzoek door de AIVD en beschikken over een Verklaring van Geen Bezwaar (VGB). De termijn voor een lid van de kwaliteitscommissie is vier jaar en kan maximaal één keer worden verlengd met nog eens vier jaar.

In 2025 heeft de kwaliteitscommissie 33 reguliere adviezen en 5 aanvullende adviezen van het LBB beoordeeld. De kwaliteitscommissie is over het algemeen positief over de adviestaak van het LBB. De aanbevelingen van de kwaliteitscommissie richten zich zowel op het onderzoeksproces als op de inhoud van de adviezen. Het LBB past waar nodig de werkwijze hierop aan. De kwaliteitscommissie beschrijft de belangrijkste aanbevelingen in haar jaarverslag. De inhoudelijke reactie van het LBB op het jaarverslag van de kwaliteitscommissie is als bijlage opgenomen bij het betreffende jaarverslag.

Dit jaarverslag is een uitgave van:

Justis
De screeningsautoriteit van Nederland
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Postbus 20300 | 2500 EH Den Haag
justis.nl

Maart 2026